

Postapka
bašo khuvibe
ano themutnipe
bašo persone
bizo themutnipe

Наслов на оригиналот: Постапка за прием во државјанство на лица без државјанство

Наслов на преводот од македонски на ромски: Postapka bašo khuvibe ano themutnipe bašo persone bizo themutnipe

Ауктори: Aleksandra Efremova

Redaktori: Zoran Drangovski

Translacija tari Gadjikani ki Romani chib: Vaska Bajramovska Mustafa

Ikalutno: Makedonijakoro khedipe taro terne nijamalatne

Grafičko redaktiribe thaj štembilkeribe: Poliesterdej DOOEL, Skopje

Tiraži: 300 egzaplarija

Formati: A6 formati

Numero taro riga: 20 riga

Skopje, 2023

Avgo ikalibe

CIP – Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

342.71:340.13(497.7)(041)

EFREMOVA, Aleksandra

Postapka bašo khuvibe ano themutnipe bašo persone bizo themutnipe / [ауктори Aleksandra Efremova ; translacija tari gadjikani ki romani chib Vaska Bajramovska Mustafa]. – Skopje : Makedonijakoro khedipe taro terne nijamalatne, 2023. – 18 стр. : илустр. ; 15 см

Превод на делото: Постапка за прием во државјанство на лица без државјанство

ISBN 978-608-4843-72-6

а) Државјанство – Правна постапка за прием – Македонија – Брошури

Postapka bašo
khuvibe ano
themutnipe
bašo persone
bizo themutnipe

Džikobor sijan personi kole nanele themutnipe numa tari nijekh them (apatridi, personi bizo themutnipe):

- Avgo, kamlape te regulirine tiro plesutno bešibe ani Republika Utarali Makedonija ano jekhajekhipe e Kanuneja bašo jabandžie.
- Odova kerelape trujal i postapka bašo reguliribe o bešibe, savi legarelape angli o Ministeriumi bašo andrune bukja. Pašeder vakerdo, kamla pe tumenge o Departmenti bašo jabandžie, bašo persone kola so dživdinena ano Skopje, kova so arakhlovela ki zgrada tari MTV ko 9to kati.
- Sa džikote na khuveja ano makedonijakoro themutnipe, tu sijan dajatvaja te regulirine tiro plesutno bešibe ano roko so si anglodikhlo ano lil koleja dozvolinelape tuke te beše sar jabandžija. Adava vakerela kaj sakova prenakhavibe e rokoskoro kerela negativno asari upri o šarti lelejaribaskoro šajdipe bašo te delpe rodibe bašo themutnipe.

Postapka bašo khuvibe ano themutnipe

Sar manuš bizo themutnipe (apatridi), ko jekhajekhipe e Kanuneja bašo themutnipe ki Republika Utarali Makedonija, šaj te vazde postapka bašo khuvibe ano themutnipe, ko jekhajekhipe akale čhina viben car:

- **Dženo 4:**

Džikobor numa jekh taro tire jerija isile makedonijakoro themutno.

- **Dženo 9:**

Džikobor isi tut phandlo nikjai/prandibe makedonijakere themutneja. Ano akava misal o rodibe bašo khuvibe ano themutnipe šaj te de taro kana ka nakhen majhari trin berš taro dive kana khuv gjan ko nikjai, prandingjan tut, thaj džikobor isi tut regulirime bešibe majhari jekh berš, popaše vakerdo, pali ikaldi dujto dozvola bašo bešibe.

- **Neni 7a:**

Džikobor sijan personi bizo themutnipe kova so ko legalnikano čhani thaj bizo čhina vibe bešela ani Republika Utarali Makedonija majhari šov berša. Akava nišankerela kaj tu reguliringjan tiro bešibe sar jabandžija bizo čhina vibe šov berša, thaj delape sine tuke dozvola baši nesave vakteskoro bešibe sar jabandžija ja palem kaj isi tut dozvola bašo bizo vakteja čhina vdo bešibe sar jabandžija.

Postapka bašo themutnipasko zurarkeribe upri funda taro darhi taro jerija (dženo 4 taro Kanuni bašo themutnipe ani RUM):

- 1.** Džikobor tiro dat hem daj sat tire jerija tane makedonijakere themutne, tuke perela te le makedonijakoro themutnipe taro vakti kana hramonelape to bijanibe ano matično lil bašo bijame, bizo te dikhelpe ko kova than sijan bijame (javerčhani vakerdo sijan li bijamo/i ani Republika Utarali Makedonija ja ki nesavi vaver them).
- 2.** Džikobor sijan bijamo/i ki teritorija tari Republika Utarali Makedonija thaj majhari jekh taro tire jerija si makedonijakoro themutno, e korkori hramovibaja ano matično lil bašo bijame ka zurarkerelpe tuke hem makedonijakoro themutnipe.
- 3.** Džikobor nane tut makedonijakoro themutnipe, a tiro dat si makedonijakoro themutno thaj isi tut dokumenti koleja si zurarkerdo kaj ov si tiro dat, kamela pe te de rodipe dži i šerutni matično služba ki Uprava bašo legaribe o matična lila thaj te priložine o dokumenti koleja si zurakerdo koj si tiro dat.
Upri funda taro akava dokumenti, ano tiro ikaldo lil, tiro izvod taro matično lil bašo bijame ka ovel

hramome koj si tiro dat, hem ka zurakerelpe tuke makedonijakoro themutnipe.

- 4.** Džikobor sijan bijamo/o ki teritorija tari Republika Utarali Makednija, jek taro tire jerija si makedonijakoro themutno, a o dujto si jabandžija, šaj te ove hramome/i ano makedonijakoro themutnipe, džikobor tiro jeri savo si jabandžija kabulidela hem mukela te ove hramomo/i ano makedonijakoro themutnipe.
- 5.** Te sijan bijame ki nesavi vaver them thaj jekh taro tire jerija si makedonijakoro themutno, a o javer si javere phuvjakere themutnipaja, šaj te le hem makedonijakoro themutnipe, ano akala čipote:
  - Tire jerija te den rodibe bašo hramovibe ano lil baši themutne džikote na phereja 18 berša. Palo adava, taro kana ka phere 18 berša, šaj tu korkori šaj te de rodibe ki te ove hramomo/i ano lil bašo themutne. Asavko rodibe šaj te de sa džikote na phereja 23 berša.

O rodibe delape ano Republika
Utarale Makedonijako nadležno
konzulateskoro bešutno than
ani them kolate so sijan bijame
ja palem ano Ministeriumi bašo
andrune bukja, ano regionaleskiri
kancelarija bašo upravno
utikeribe.

Dokumentija kola kamla pe te de:

- Ikaldo lil (izvod) taro matično lil bašo bijame bašo čhavo;
- Lil koleja ka tasdivikere, ka dokažine o themutnipe ki Republika Utarali Makedonija bašo tire jerija/jeri;
- Džikobor o čhavo si tikneberšengoro, dendo kabuli taro jeri kova so si jabandžija;
- Plesutni karta bašo jeri ja starateli e čhaveskoro;
- Štembileja dendo polnomošno (ko notari ja ani ambasada/konzularno bešutno than) džikobor o rodibe delape taro ovlastime personi.

DŽANDO:

Džikobor o vaver jeri si napendžardo ja palem si personi napendžarde themutnipaja, o čhavo ka leljarelp e makedonijakere themutnipaja bizo te dikhelpe ko savo than si bijame.

Dženo 7 taro Kanuni bašo themutnipe ki RUM-Nakhavipaske thaj agorutne čhinaviba:

Džikobor sijan personi bizo themutnipe, a sijan sine themutno/ni ki nekanutni Jugoslavija, thaj dži 8 septemvri 1991 berš dživdineja sine ani Republika Makedonija, thaj isi tut majhari jek dokazi koleja ka šaj te sikave kaj dživdingjan dži 8 septemvri 1991 berš ani Republika Makedonija, šaj te de rodibe te khuve ano makedonijakoro themutnipe.

Aso akava čhinavibe, e rodibaja bašo khuvibe ano themutnipe, kamla pe te de majhari jekh taro akala dokazija, ikalde taro institicije ani Republika Makedonija:

- Ikaldo lil ja izvod taro matično lil bašo bijame;
- Svidetelstvo, atesti ja diploma sar tasdivi, dokazi baš agorkerdo sikljovno berš;
- Tasdivi ja dokazi bašo butikeribe (M1/M2 obrazec) ja palem bukjamipaskiri kniška;
- Sastipaskiri legitimacija;
- Plesutni karta ikaldi tari SFR Jugoslavija ja Republika Makedonija;
- Pašaporti ikaldo tari SFR Jugoslavija ja Republika Makedonija;
- Tasdivi ja dokazi bašo pokindo porezi sar so si,

- porezi bašo mali thaj maleskere nijamija, porezi bašo prihod ja porezi bašo nasledstvo ja bakšiši;
- Tasdivi ja dokazi bašo pokinimo esapi baš akala servisija:
    - Elektrikani energija;
    - Pani;
    - Takjovibe;
    - Telefoneskere servisija.
  - Maleskiri ja Isibaskiri patrin ko anav okoleske so rodela themutnipe;
  - Šparibaskiri, štedibaskiri kniška;
  - Vavera tasdivija ja dokazija ikalde taro nadležna institucije.
  - O rodibe bašo themutnipe delape plesutno, ano thana taro MVR. Jekha jekh e rodibaja denape thaj kopie taro nesave taro poupre liparde dokazija. Jekh taro dokazija, i kopija kamla pe te ovel zaverime ko notari – pakjavutno e originaleja. Bašo zaveribe ko Notari pokinelape 150 denarija.
  - Ko vakti kana delape o rodibe, kamlape te pokine administrativno taksa ano učipe taro 20 evrija ano denareskoro mujalmoldipe (adava si paše 1.234 denarija, numa o moldipe athinela taro kursi e evroskoro ko dive kana pokinelape) Akala love šaj te pokinenpe trujal i pošta jali banka jali ko šalteri ko vakti kana delape o rodibe, numa

salde kreditno ja debitno bankakere karticaja.

- Ko vakti taro dejbe o rodibe tuja kamlape te le thaj te sikave dokumenti baši identifikacija – plesutni karta, pašaporti jali dozvola/lil bašo bešibe sar jabandžija. Džikobor nane tut asavko dokumenti, kamlape te sikave vakeribe jali izjava zaverime ko notari taro duj tasdivutne/svedokija kola so ka zurakeren/potvrđinen tiro identiteti.
- Harni biografija;
- Ko vakti kana vazdelape o lil bašo ando čhinavibe/ rešenje bašo khuvibe ano themutnipe, kamlape te pokine 80 evrija ano denareskoro mujalmoldipe (so si paše 4.940 denarija, o moldipe athinela taro kursi e evroskoro ko dive kana kerelape o pokinibe). Akala love šaj te pokinenpe hem ko šalteri, numa salde krediteskere jali debitno bankakere karticaja.

DŽANDO:

Akava kanuneskoro činavibe
ka istemalkerelpe simantrikerde
vakteja popaše phendo sa dži
8 avgust 2024 berš.

Adava vakerela kaj o rodibe bašo
khuvibe ano themutnipe upri akaja
funda ka šaj te denle majgeči
dži ko 8 avgust 2024 berš.

Leļjaribe Themutnipe upri funda tari naturalizacija

Džikobosr sijan personi bizo themutnipe thaj ko legalno čhani, bizo čhinavibe isitut bešibe ani Republika Utarali Makedonija majhari šov berša, isi tut šajdipe te leļjaretut makedonijakere themutnipaja džikobor phereja akala šartija:

- Te ovel tut pherde 18 berša,
- Te oveltut ko legalno čhani bizovakteja čhinavdo bešibe, ki teritorija tari Republika Utarali Makedonija majhari 6 berša,
- Te ovel tut arakhlo kher dživdipaske thaj bizovakteja čhinavdo haing bašo lovengoro leibe,
- Ma te ove sankcionirimo/i džezaja phandibe ano vakti taro majhari 1 berš bašo nesave bukja kolenge vazdelape došakeribe pali oficijalnikani dajatva;
- Mujal tute te na legeralepe došakeribaskiri postapka ani Republika Utarali Makedonija,
- Te pendžare i makedonijakiri čhib thaj te šaj ko lokho čhani te haljovetut e javere manušencar,
- Mujal tute mate ovel dendo nesavo napi, merka bašo namukibe te beše ani Republika Utarali Makedonija,
- Tiro khuvibe ano themutnipe te na anel telo pučibe o arakhibe thaj višvanibe baši Republika Utarali Makedonija.

Kola dokumentija kamla pe te oven tut ki te šurakere postapka bašo khuvibe ano makedonijakoro themutnipe?

- Ikaldo lil/izvodi taro matično lil bašo bijame (ki kopija ja original)
- Harni biografija kote ka oven hramome sa o podatokija baši tute thaj bašo tire jerija (dive thaj than kote sijan bijame, ki savi sikljovni sikliljan, kote dživdineja, anav thaj paloanav tire jerijengoro, isili tire jerijen makedonijakoro themutnipe, kote dživdinena, thaj vaver)
- Dokumenti baši identifikacija (dozvola bašo bešibe sar jabandžija)
- Dokumneti koleja ka dokažine kaj isi tut arakhlo kher dživipaske (maleskiri patrin ja phandlolafi baši kirija jali čhina vibe kaj sijan porezeskoro dajatvutn, obvrzniko džikobor o objekti nane legalizirimo)
- Dokumenti koleja ka dokažine kaj isitut bizovakteja čhina vdo haing bašo finansie (atesti kaj kereja buti ja palem atesti kaj isi tut nesavo vaver haing bašo prihodija, salde sar misal, kaj leja socialno lovengiri arka, kote so ka ovel hramomo hem adava kobor prihod leja).

DŽANDO:

Kana šurakerelape postapka kamlape te pokinelpo administraivno taksa ano učipe taro 20 evrija ano denareskoro mujalmoldipe (adava si paše 1.234 denarija, numa o moldipe athinela taro kursi e evroskoro ano dive kana kerelape o pokinibe). Akala love šaj pokinena len ko šalteri ano MVR ko vakti kana delape o rodibe numa salde karticaja.

Kana ka vazdelpe o čhina vabaskoro lil koleja khuveja ano themutnipe kamlape te pokinelpo 80 evrija ano denareskoro mujalmoldipe (adava si paše 4.940 denarija, numa o moldipe athinela taro kursi e evroskoro ano dive kana kerelape o pokinibe). Sa dži o momenti taro lejbe makedonijakoro themutnipe isi tut dajatva ko ničalo čhani te regulirine tiro bešibe sar jabandžija.

Postapka bašo khuvibe ano themutnipe upri funda nikjai ja prandibe makedonijakere themutneja:

Džikobor sijan personi bizo themutnipe thaj isi tut phandlo nikjai jali vakerdo sijan prandime makedonijakere themutneja, šaj te de rodibe bašo khuvibe ano makedonijakoro themutnipe džikobor phereja akala šartija:

- Te oven nakhle majhari trin berša taro kana khuvigjan ko nikjai, thaj džikobor dži o dejbe o rodibe bašo themutnipe majhari jekh berš ko legalno čhani thaj bičhnavdo bešeja ki teritorija ki Republika Utarali Makedonija.

Dokumentija save kamlape te denpe jekhajekh e rodibaja bašo khuvibe ano themutnipe ki RUM:

- Harni biografija;
- Ikaldo lil,izvodi taro matično lil bašo phandlo nikjai;
- Kopija tari dozvola bašo bešibe sar jabandžija;
- Kopija tari plesutni karta taro to rom/ ti romni kova/koja si makedonijakoro themutno/i.

DŽANDO:

Džikobor tiro/ tiri rom/romni istemalkerela garantirime minimalno arka, isi tut nijami te ove tromalkerdo/ oslobodime tari dajatva te pokine i administrativno taksa ani postapka bašo khuvibe ano themutnipe.

Sebepi akaja resarin, kamlape jekhajekh e rodibaja bašo khuvibe ano themutnipe, te de thaj rodibe bašo tromalipe/oslobodibe taro pokinibe o hardžija thaj e rodibaja te de sar dokaz atesti ikaldo taro Centari baši socijalnikani arka aso o than kote so dživdineja koleja ka zurakere kaj tiro nikjaeskoro amal si istemalkerutno baši lovengiri arka thaj ano savo učipe.

Džikobor kamla pe tuke **bizolove nijamali arka** ani **postapka bašo khuvibe ano themutnipe** ja palem džikobor numa diso naši haljoveja taro hramome ki akaja brošura, **šaj te irane dži amende** ko akala kontakt adrese thaj telefonija:

**MAKEDONIJA KORO KHEDIPE
TARO TERNE NIJAMALUTNE**

Dr. Donbas num.14/6 1000 Skopje
(Debar mahala, i zgrada taro NASTEL, palal ko Vardar Mebel)

telefoni **02 3220 870** thaj
Dr. Makedonsko Kosovska brigada num.17/2,
(Šuto Orizari, karši Kiper marketi)
telefoni: **02 2655 844**

 www.myla.org.mk

 contact@myla.org.mk

 [younglawyersmacedonia](https://www.facebook.com/younglawyersmacedonia)

 [myla_mzmp](https://www.instagram.com/myla_mzmp)

M3MP

